

Haridus- ja Noorteamet (Harno) hea tava reeglistik

Eesti haridus- ja teadusasutusi ning õppijaid, õpetajaid ning teadlasi toetava ning rahvusvaheliste koostööprogrammide rakendajana ning osalejana rahvusvahelistes võrgustikes on Harnole organisatsioonina oluline järgida üldkehtivaid eetika norme.

Hea teadustava kokkulepe

9. jaanuaril 2022 allkirjastas Harno [Hea teadustava kokkuleppe](#), millega võttis endale kohustuse toetada hea teadustava järgimist ja edendamist oma tegevustes. Kokkuleppega on ühinenud [23 Eesti asutust](#), nende hulgas kolm haridust, teadust ning arendustegevust toetavat organisatsiooni (HTM, ETAg, Harno). Hea teadustava kokkuleppega liitudes tunnistas Harno nii individuaalsete uurimistöö läbiviijate, sellega seotud asutuste kui ka uurimistööd rahastavate organisatsioonide vastutust: a) uurimistöö kavandamisel; b) uurimistöö tegemisel; c) uurimistöö tulemuste avaldamisel ja rakendamisel; d) huvide konflikti teadvustamisel ja lahendamisel; e) heade koostöösuhete tagamisel; f) hea tava levitamisel ja edendamisel.

Lähtudes Hea teadustava kokkuleppe printsiipidest tõstame esile need väärtused ning hea tava põhimõtted, mis moodustavad Harno hea tava reeglistiku:

Harno väärtused

Harno põhiväärtused on koosloome, avatus ja asjatundlikkus:

- **Koosloome**
Meie töö põhineb enesearengul, uudishimul ja koosloomel. Isiklik meisterlikkus ja omavaheline koostöö ning lahenduskesksus viivad meid parimate tulemusteni.
- **Avatus**
Oleme avatud eri arvamustele ja ideedele, hoiame selgeid eesmärke ning tunnustame iga inimese potentsiaali. Läbipaistvus ja aus suhtlus on meie igapäevatöö aluseks.
- **Asjatundlikkus**
Oleme rahvusvahelised, teeme otsuseid teadmiste ja andmete põhjal, väärtustame uuendusmeelsust ja mitmekesisust ning pakume sihtgruppidele parimaid lahendusi.

Nende väärtuste põhjal on kokku lepitud järgmised hea tava normid, mida järgime nii oma töös kui ka suhtluses oma sihtrühmadega.

Harno hea tava põhimõtted

Harno (töötajad ning ekspertkogude liikmed) lähtub oma tegevustes järgmistest põhimõtetest:

1. **Seaduslikkus** – jälgib kõigis oma tegevustes seadustes sätestatud reegleid.
2. **Läbipaistvus** – lähtub oma töös läbipaistvuse ning erapooletuse printsiibist. Avalikkusele on kättesaadav teave toimingute kohta (dokumendiregister), samuti on kättesaadavad toetusotsuste juhendmaterjalid. Harno poolt tehtavad ning tellitavad uuringud järgivad avatud teaduse põhimõtteid.
3. **Akadeemiline ausus** – tööandja ja rahastajana on Harnol nulltolerants intellektuaalomandi varguse toimepaneku suhtes ning ta peab iseenesestmõistetavaks, et tema töötajad ning Harno toetuste saajad lähtuvad akadeemilise aususe põhimõtetest.
4. **Austus ja võrdne kohtlemine** – tööandja ning rahastajana kohtleb Harno võrdselt kõiki, sõltumata rassist, soost ning poliitilistest, usulistest ja muudest tõekspidamistest, samuti etnilisest ja sotsiaalsest päritolust, varalisest seisundist, elukohast ning keelest. Harno jälgib oma ametialastes tegevustes austuse, väärikuse ja üksteisemõistmise põhimõtetest kinnipidamist ning mõistab hukka igat liiki käitumise, mis ei arvesta neid printsiipe.
5. **Sõltumatus** - Harno on tegevuste elluviimisel sõltumatu ideoloogilisest, poliitilisest, administratiivsest, ärilisest, avalikust või sotsiaalsest survest ning ei luba välist sekkumist oma tegevusse. Harno töötajad ning ekspertkogude liikmed vastutavad oma otsuste erapooletuse, paikapidavuse, objektiivsuse, täielikkuse ja usaldusväarsuse eest.
6. **Kompetents ja professionaalsus** – tööalane dokumentatsioon on Harno töötajate poolt kompetentselt ja professionaalselt vormistatud. Hindamiskogude liikmete valikukriteeriumid ning hindamiskriteeriumid on konkreetselt ja arusaadavalt sõnastatud.
7. **Ausus ja väärikus** - Harno töötajad ning ekspertkogude liikmed väldivad tegusid, mis võivad tekitada kahtlust nende aususes, hoiduma ametiväärikuse, asutuse või avaliku teenistuse maine kahjustamisest. Usaldusväarsust tuleb silmas pidada ametialase mõju ja vahendite (sh informatsiooni) kasutamisel, eraelulistes ametikohaga seost omavates olukordades ning isikliku arvamuse ja tööalase ekspertarvamuse väljendamisel.
8. **Konfidentsiaalsus** – Harno töötajad ning ekspertkogude liikmed jälgivad oma töös [Isikuandmete kaitse üldmääruse](#) ning [Avaliku teabe seaduse reegleid](#), mille põhjal isikuandmeid töödeldakse lähtuvalt isiku huvidest, õigustest ja vabadustest. Harno töötajad ning ekspertkogude liikmed on kohustatud hoidma konfidentsiaalsust ja mitte avaldama teavet, mis on neile tööülesannete täitmisel teatavaks saanud. Ekspertid allkirjastavad konfidentsiaalsuse kokkuleppe.
9. **Huvide konflikti ennetamine** – Harno töötajad ning ekspertkogude liikmed peavad vältima huvide konflikti. Ekspertkogude liikmed kinnitavad allkirjaga hindamise käigus teatavaks saanud informatsiooni konfidentsiaalsena hoidmise kohustust ja huvide konflikti puudumist.

Huvide konflikt on olukord, kus ekspertkogude liikmel (ekspert, retsensent, komisjoni liige) on isiklik huvi otsustamisel ning selle mõjutamisel: a) ta on osalenud taotluse kirjutamisel; b) ta on taotluse esitaja lähisugulane või hõimlane; c) ta on taotluse esitajaga otseses alluvus-suhtes; d) taotluse esitaja on ekspertkogu liikme õpilane või vice versa; e) ta on majanduslikult seotud taotluse esitajaga; f) ekspert kuulub taotleva organisatsiooni või hinnatava õppeasutuse järelevalve- või juhtorganisse; g) muud tegurid, kus ekspert tunnetab, et ei ole suuteline andma erapooletut hinnangut.

10. **Sotsiaalne vastutus** – Harno töötajad ning ekspertkogude liikmed arvestavad oma sotsiaalse vastutusega ühiskonna ees. Oma tegevustes nad jälgivad, et nende tegevus ei sisaldaks potentsiaalset ohtu inimeste tervisele, elule või keskkonnale üldisemalt. Oma ülesannete täitmisel peavad nad silmas ühiskonna vajadusi ja võimalusi ning järgivad säästva arengu eesmärke.
11. **Kaasamine** - Harno töötajatel on juurdepääs ja võimalus osalemiseks juhtimis- ja muudes otsustusprotsessides (juhtkonna infokoosolekud, tagasiside uuringud, organisatsiooni tulevikku suunatud arutelud). Harno juhtkond on teadlik, et organisatsioonikultuur ning töö- ja eraelu tasakaal on võtmekomponendid, et luua keskkond, kus kõik töötajad saavad areneda ja omada võrdseid võimalusi täisväärtusliku karjääri loomisel. Otsustusprotsessi kujundamisse kaasatakse sidusrühmade esindajaid nii Eestist kui ka välismaalt.

Harno hea tava reeglistik on elav dokument, mida aja jooksul täiustatakse ja ajakohastatakse. Konkreetne tegevuskava on kirjas Harno hea tava rakendamise juhendis. Ülevaade hea tava reeglite täitmisest esitatakse Harno juhtkonnas vähemalt kord aastas.